

**Întreprinderea de Stat Firma Editorial Poligrafică
"TIPOGRAFIA CENTRALĂ"**

2068, or. Chișinău, str. Florilor 1 GSM 079479565

Doamnei Mihaela PAIERELE

Președinte al Consiliului de administrație
al Î.S. F.E.P "Tipografia Centrală"

Membrilor Consiliului de administrație
al Î.S. F.E.P "Tipografia Centrală"

**DAREA DE SEAMĂ
cu privire la activitatea economico-financiară a ÎS FEP "Tipografia Centrală" în
perioada anului 2023**

Î.S. FEP "Tipografia Centrală" a fost înregistrată la data de 13.10.1992, cu sediul în mun. Chișinău, str. Florilor, 1.

Î.S. FEP "Tipografia Centrală" își desfășoară activitatea în conformitate cu Statutul întreprinderii, Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, Codul civil, alte acte normative în vigoare.

Principalele genuri de activitate ale întreprinderii, potrivit prevederilor Statutului, sunt – efectuarea și prestarea serviciilor editorial-poligrafice din propria inițiativă și la cererea persoanelor fizice și juridice ale Republicii Moldova și ale altor țări;

- editarea producției poligrafice în comun cu alte persoane fizice și juridice;
- realizarea producției și materialelor prin rețeaua de comerț sau direct.

ÎS FEP "Tipografia Centrală" prestează servicii atât persoanelor fizice cât și persoanelor juridice, având încheiate contracte de prestări servicii cu executare imediată, cât și cu executare succesivă. În perioada anului 2024 de către ÎS FEP "Tipografia Centrală" au fost încheiate 45 de contracte.

Totodată, se menționează că pe parcursul anului 2023 întreprinderea a fost antrenată în următoarele procese judiciare, care se află pe rolul instanțelor de judecată naționale:

Instanța de judecată	Data înregistrării nr. dosar	Calitatea procesuală	Denumirea dosarului	Informații	Statutul dosarului
Curtea de Apel Chișinău	2022-07-14 2-19148693-02-3a-14072022	Reclamant	ÎS FEP” Tipografia Centrală” vs Inspekția Financiară Privind controlul legalității actelor administrative ale ministerelor	Privind contestarea actului Inspekției financiare	Casată hotărârea cu respingerea acțiunii
Judecătoria Chișinău (sediul Centru)	2022-07-11 2-22098857-12-2c-11072022	Pârât	Serviciul Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne vs. ÎSFEP ”Tipografia Centrală” Acțiuni privind încasarea prejudiciului material, sumei	privind achitarea Penalităților pentru Întârzierea prestării unor Servicii în anul 2021.	Acțiune respinsă
Judecătoria Chișinău (sediul Centru)	2022-04-18 2-22054589-12-25-18042022	Pârât	SRL”R-SHIPPING EXPRESS”vs. ÎS FEP ”Tipografia Centrală”- Contestarea actelor executorului judecătoresc		Respinsă solicitarea reclamantului
Judecătoria Chișinău (sediul Centru)	2022-02-21 2-22024603-12-2c-21022022	Reclamant	ÎSFEP ”Tipografia Centrală” vs Întreprinderea Mixtă MEDIA DISTRIBUTION S.R.L.- Acțiuni privind încasarea datoriei	A fost invocată existența datoriei. Prima instanță a admis cererea, se va informa despre existența contestării	
CA Chișinău	2-21121479-02-3a-06122023	Terț	” VERG-DESIGN” S.R.L. vs APP, terț ÎS FEP ”Tipografia Centrală”; SA ”Spirit”	Împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 17.07.2023	Retragerea apelului de către APP

CA Chișinău	nr. 3rh-41/21 (2-19147440-02-3rh-16122021)		Sorocovici Dinu, SC „Continental Grup SRL vs APP	cererea de revizuire înaintată de Sorocovici Dinu și cererea de alăturare la cererea de revizuire depusă de SC „Continental Grup SRL împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09.07.2021	Cereri admise; Casată decizia CA Chișinău din 09.07.2021
CA Chișinău	2-19147440-02-3a-01042022	Terț	„Continental Grup” SRL, Sorocovici Dinu vs APP, terți: SA ”Spirit”; ”VERG-DESIGN” S.R.L., ÎS FEP ”Tipografia Centrală”	împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09.07.2021 (anularea rezultatelor concursului comercial de privatizare a Complexului Patrimonial Unic - ÎS FEP ”Tipografia Centrală”	Apel respins prin Decizia CA Chișinău din 25.10.2023 (decizie contestată cu recurs)
Judecătoria Chișinău (sediul Centru)	07.04.2023 Nr. 2-22081899-12-2-12072023-1	Intervenient accesoriu	Sorocovici Dinu vs APP, interv. accesorii Calistru C., IS FEP ”TC” – Acțiune privind anularea ordinelor de încetare a CIM, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru perioada eliberării ilegale, inclusiv, restabilirea în drepturi, cu achitarea premiilor și plăților cu titlu de stimulare, încasarea prejudiciului moral în mărime de 150 000 și 250 000 lei.	În examinare	

1. Patrimoniul întreprinderii.

Patrimoniul întreprinderii se formează din următoarele surse:

- Depuneri materiale ale Fondatorului în capitalul social;
- Profitul net înregistrat din activitatea economico-financiară a Întreprinderii;
- Suma uzurii și amortizării calculate;
- Investiții capitale și dotații de la buget;
- Bunuri transmise cu titlu gratuit, alte surse.

Capitalul social al ÎSFEP” Tipografia Centrală” constituie 24461658,47 lei, cota Statului este de 100% .

Conform bilanțului contabil, la data de 31.12.2023, întreprinderea deține în gestiune clădiri cu o valoare de bilanț în sumă de 2 258369,00 lei și, în folosință - teren cu valoarea de bilanț în sumă de 6 143812,00 lei.

Total active (mii lei)		Patrimoniul net (mii, lei)	
31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023
34814	34255	19645	19980
Dintre care: active imobilizate		Datorii pe termen lung	
17949	16248	6144 (teren)	6144 (teren)
Active circulante			
16865	18007		

2. Analiza performanței financiare în baza Situației de profit și pierdere.

Situația de profit și pierdere reprezintă rezultatul valoric al activității desfășurate de întreprindere pe parcursul anului 2023.

Prin urmare se prezintă situația de profit și pierdere anuale 2023:

	Indicatori	Anul 2022	Anul 2023
1	Venituri	(cumulativ)	(cumulativ)
	Venituri din vânzări	33515836.00	29673913.00
	Alte venituri din activitatea operațională	4076396.00	4790968.00
	Total venituri din activitatea operațională	37592232.00	34464881.00
2	Cheltuieli		
	Costul vânzărilor	30008897.00	25564860.00

Cheltuieli administrative	4807747.00	6642478.00
Cheltuieli de distribuire	1017525.00	782443.00
Alte cheltuieli din activitatea operațională	1003936.00	921077.00
Total cheltuieli din activitatea operațională	36838105.00	33910857.00
Rezultat din activitatea operațională	754127.00	554024.00
Venituri financiare		
Venituri aferente diferențelor de curs valutar și de sumă	216191.00	133198.00
Cheltuieli financiare		
cheltuieli aferente diferențelor de curs valutar și de sumă	162934.00	184385.00
Rezultatul din alte activități	53257.00	-51187.00
Profit net	530787.00	476789.00

Notă: E de specificat că în rezultatele activității întreprinderii profitul net este mai mic comparativ cu anul 2022 cu 54.000 lei, fapt ce a determinat micșorarea veniturilor din activitatea operațională cu circa 3.127000 lei. La fel, se menționează că s-au micșorat esențial și cheltuielile din activitatea operațională cu peste 2.900000 lei.

Astfel, întreprinderea a înregistrat venituri în sumă de 34.464.881 lei și un profit net în *sumă de 476789 lei*.

La compartimentul Rezultatul din activități este reflectată suma de diferență a cursului valutar, respectiv se atestă că în unele perioade este pozitivă, în altele negativă.

Se consideră important a se informa referitor la faptul că urmarea unei analize economice, profitul întreprinderii poate fi majorat în cazul procurării unor echipamente, acțiuni ce ar permite efectuarea unor lucrări, care în prezent nu se pot efectua din lipsă de utilaj.

3. Analiza veniturilor.

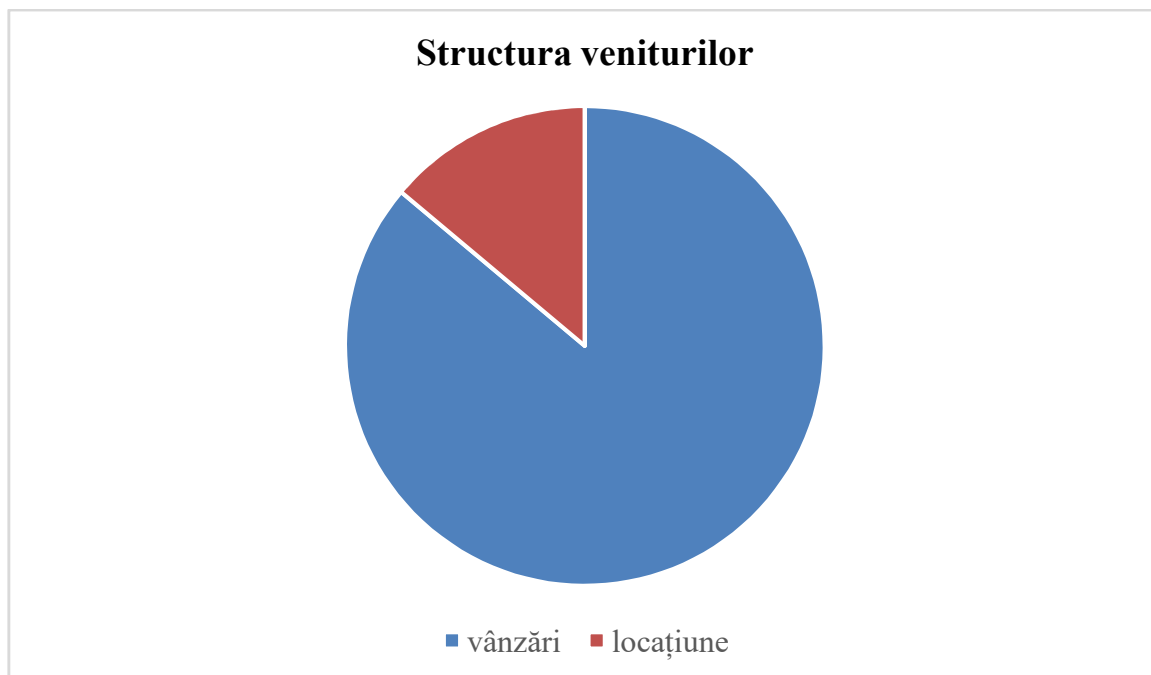
Venitul pentru întreprindere constituie un indicator relevant care reflectă efectivul economic al activității economico-financiare într-o perioadă dată.

Astfel, ÎS FEP ”Tipografia Centrală” a înregistrat pentru anul 2022 venituri – **33515836 lei**, în anul 2023 – **29673913 lei**.

La capitolul alte venituri operationale întreprinderea a obținut în anul **2022 – 4076396 lei** și în anul **2023 -4790968 lei**.

În baza datelor prezentate se constată că întreprinderea a înregistrat pentru

anul 2023 un rezultat financiar pozitiv.

Fig. 1. Structura veniturilor din vânzări și locațiune.

Se menționează că cota de 86.1 % (29673914.00) din veniturile din veniturile din vânzări revine prestării de servicii și executorii lucrărilor ceea ce reprezintă activitatea de bază a întreprinderii, cota de 13,9 % (4790968.00) o constituie veniturile din raporturile de locațiune.

Structura cheltuielilor (cumulativ):

Cheltuieli	Anul 2022	Anul 2023
Costul vânzărilor	30008897.00	25564860.00
Cheltuieli administrative	4807747.00	6642478.00
Cheltuieli de distribuire	1017525.00	782443.00
Alte cheltuieli din activitatea operațională	1003936.00	921077.00
Total cheltuieli din activitatea operațională	36838105.00	33910857.00

Notă: În argumentarea majorării cheltuielilor administrative se precizează că pe parcursul trim. IV a crescut volumul de lucrări ce urmau a fi executate în termene restrânse. Astfel, în vederea predării la timp a comenzilor, au fost achitate unor salariați orele suplimentare lucrate. Cu toate acestea datorită majorării prețurilor la lucrări, folosirii utilajelor noi procurate ce au contribuit la micșorarea rebutului, profitabilitatea comenzilor a crescut și ca rezultat aceste cheltuieli au fost acoperite.

Se remarcă că, spre comparare, pentru trim. I și II prorata a constituit

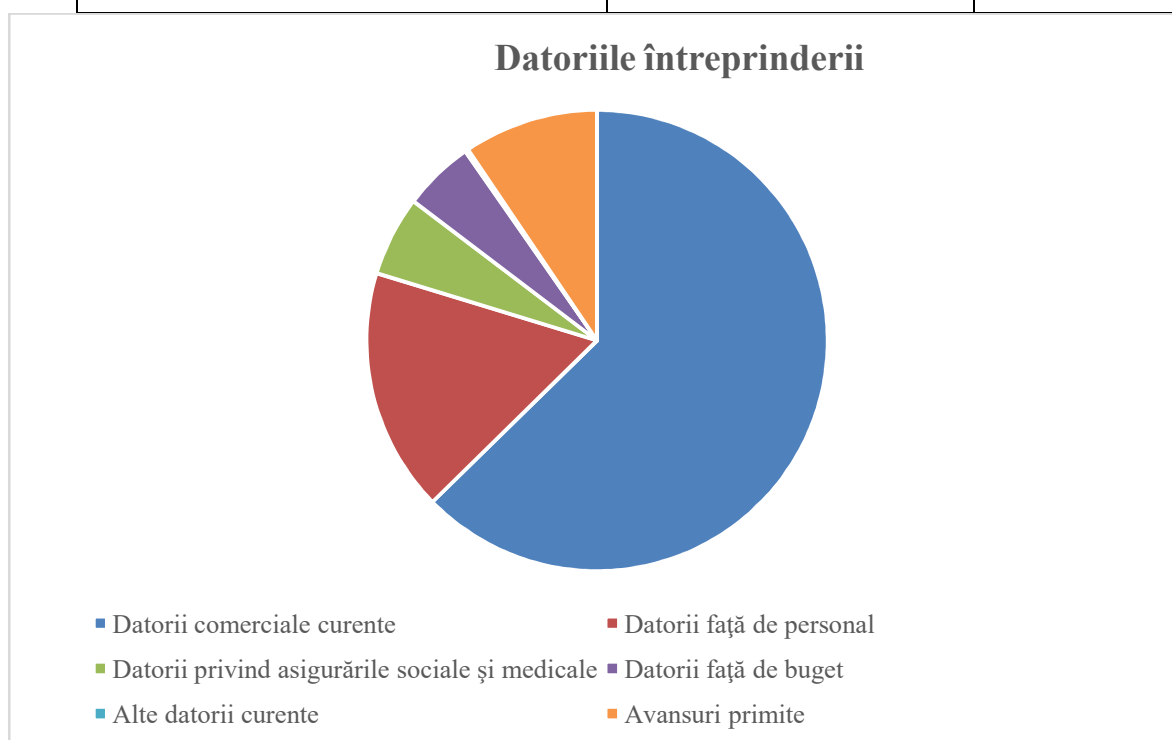
510174,58 lei, pentru trim. III – 479611,87 lei, iar în trimestru IV – 1832606 lei.

Pe parcursul anului 2023 s-au efectuat următoarele cheltuieli, după cum urmează: lucrări de întreținere și reparație a utilajului tehnic HEIDELBERG (piese de schimb și mentenanță, în sumă de 423496,00 lei

4. Datoriile întreprinderii

În structura datoriilor totale pentru anul 2023, care constituie suma de 8131015.00 lei (100%), o cotă preponderentă de 62.6 % o constituie datoriile către furnizori, 17.0 %- datoriile față de personal; 5.6 % - asigurările sociale și medicale; 5% - față de buget; 0.2 % - alte datorii și 9.6 % reprezintă suma avansurilor primite.

Indicatorii datoriilor	Anul 2022	Anul 2023
Datorii comerciale curente	6320976.00	5094449.00
Datorii față de personal	1121089.00	1386904.00
Datorii privind asigurările Sociale și medicale	350651.00	456656.00
Datorii față de buget	457355.00	404992.00
Alte datorii curente	29815.00	18129.00
Avansuri primite	745128.00	769586.00
Total	9025014.00	8131015.00

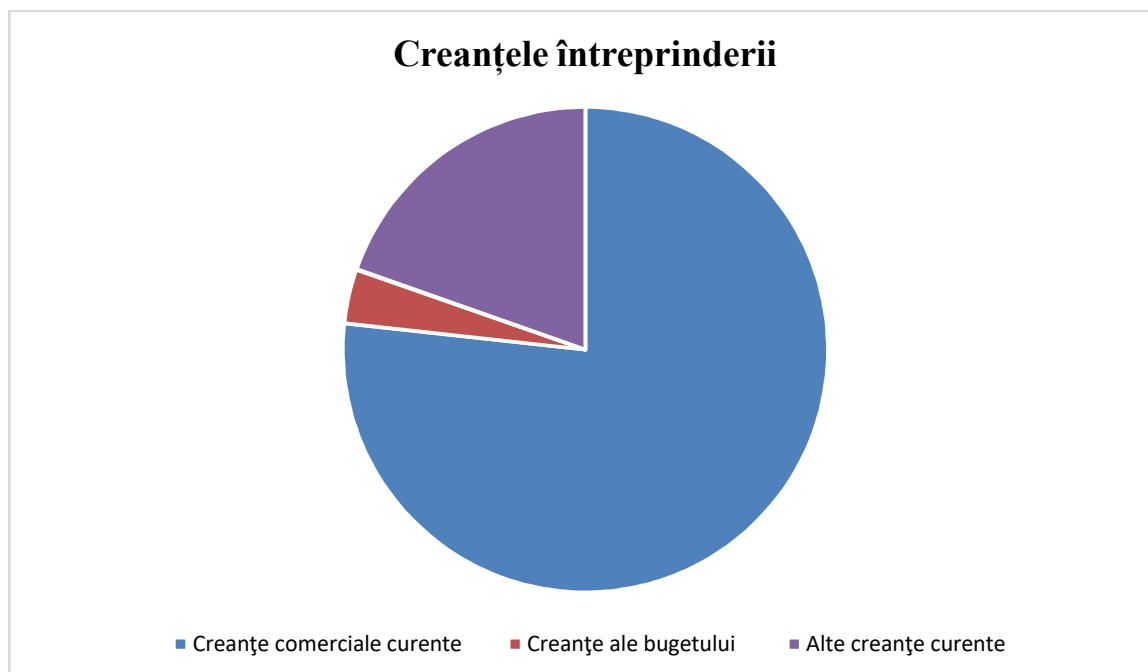
Fig. 2. Structura datoriilor

Se notează că pe perioada anului 2023 au fost reduse datoriile curente cu 2513087,57 lei. La fel, au fost reduse și datoriile față de buget cu 18071.92 lei.

5. Creanțele întreprinderii.

În perioada anului 2022, conform Situațiilor financiare, **creanțele curente** constituiau 15062180.00 lei. La finele anului 2023 suma creanțelor a constituit **13782844,00 lei**. Astfel, pe parcursul anului 2023 au fost reduse creanțele cu **1 279336 lei**.

Structura creanțelor	Anul 2022	Anul 2023
Creanțe comerciale curente	11277269.00	10029039,00
Creanțe ale bugetului	55703.00	172307,00
Creanțe ale personalului	99327.00	0
Alte creanțe curente	3582211.00	3581498,00
Total creanțe curente	15062180.00	13782844,00

Fig. 3 Structura creanțelor

Informăm că majoritatea debitorilor cu cele mai mari datorii față de ÎSFEP” Tipografia Centrală” sunt editurile (Editura ”Prut Internațional” S.R.L., ”Bestsellerbooks”S.R.L. ,S.C.Lyceum S.R.L. , Î.S.Editura”Lumina”, etc.), care nu dețin cu drept de proprietate careva bunuri imobile sau mobile.

De menționat, ca pe parcursul anului 2023 acești agenți comerciali au plasat lucrări cu sume considerabile: Editura ”Prut Internațional” SRL -2 146 593 lei; SEP ”Lyceum”- 196 615 lei; Editura S.C. Lyceum SRL -1 020 891 lei; Î.S Editura ”Lumina”-460270lei; SRL ”Bestsellerbooks”-394970lei.

La fel, e de menționat că întreprinderea a reîncheiat contracte de executare succesivă cu unii clienți, iar pentru lucrările executate aceștia achită după primirea produsului finit.

Totodată, informăm că ÎS FEP ”Tipografia Centrală” a înaintat pretenții către debitorii întreprinderii în încercarea de recuperare a creanțelor.

Drept urmare a neonorării achitării obligațiilor de achitare, vor fi înaintate cereri de chemare în judecată față de aceștia.

6. Analiza solvabilității

Solvabilitatea constituie aptitudinea întreprinderii de a face față scadențelor pe termen lung și mediu. Indicatorul respectiv reprezintă obiectiv prioritar pentru organului executiv (administratorul) în scopul păstrării autonomiei financiare și flexibilității gestiunii.

În tabel se prezintă rata solvabilității generale a întreprinderii.

Nr.	Indicatori	Formula de calcul	Anul 2022	Anul 2023
1	Rata solvabilității generale	Total active/total datorii	2.3	2.4

7. Efectivul de salariați și remunerare a muncii.

Salariații reprezintă o sursă importantă în cadrul întreprinderii, respectiv atragerea, menținerea, dezvoltarea și utilizarea corectă a resurselor umane reprezintă un obiectiv esențial. Personalul Întreprinderii la data de 31.12.2023 constituie 81 de salariați.

Indicatori	Număr	Cheltuieli salarii (01.01.2023-31.12.2023)
Efectivul mediu al salariaților de pe listă	73	13398830.00
Contracte individuale de muncă suspendate	8	

Menționăm că pe parcursul anului au fost angajați 29 salariați și 29 salariați au fost demisi, din proprie inițiativă.

Pentru a fi la curent cu informația aferentă organizării și gestionării activității serviciului resurse umane, la fel și în vederea perfecționării profesionale, persoana responsabilă de serviciul resurse umane din cadrul întreprinderii a participat la seminarul informativ cu tema ”Cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, timpul de muncă și timpul de odihnă”,

Totodată, au fost instruiți doi salariați la ”Cursul pentru agenți economici

cu exercițiu practic în domeniul lucrării” și la Seminarul de instruire categoria II în domeniul securității și sănătății în muncă.

La fel, pentru amenajarea locurilor de muncă pentru personalul administrativ al întreprinderii au fost procurate 10 calculatoare.

8. Alte acțiuni

Pe parcursul anului 2023 a fost continuată procedura în vederea încheierii contractelor de locațiune cu persoanele care utilizau încăperile întreprinderii în lipsa contractelor de locațiune.

Astfel, a fost creată comisia de negociere a cuantumului plății pentru locațiune fiind invitați locatarii și negociate modificări ale cuantumului chiriei ceea ce constituie un venit suplimentar pentru întreprindere.

Totodată, au fost încheiate 25 contracte de locațiune, care au fost ulterior aprobate de către Agenția Proprietății Publice.

La fel, a fost încheiat Contractul Colectiv de muncă.

S-a aprobat Statul de personal și fondul de salarizare.

Au fost aprobate Devizul de venituri și cheltuieli și stabilite valorile indicatorilor de performanță ai întreprinderii și administratorului pentru anul în curs.

S-a corectat modul de calcul al uzurii utilajului deoarece anterior a fost calculat în felul în care utilajul se devaloriza rapid aceasta afectând valoarea activelor întreprinderii.

Prin urmare, menționăm că întrucât au fost depuse eforturi în vederea redresării situației economice a întreprinderii, situația economică a fost stabilizată. Mai mult, deși în primul trimestru au fost înregistrate pierderi de aproximativ 1500000 lei, la sfârșitul anului s-a reușit acoperirea pierderilor și chiar înregistrarea profitului.

Astfel, la data de 31.12.2023 întreprinderea dispunea de resurse financiare pe conturile bancare curente în mărime de 2762497,01 MDL și 26024,01 Euro, ceea ce-i permitea planificarea activității în perspectiva apropiată și onorarea datoriilor curente.

Planurile de dezvoltare pentru anul 2024

În scopul majorării cifrei de afacere, se preconizează pentru anul 2024 procurarea unor utilaje, ce ar permite executarea unor procese tehnologice, care la moment sunt imposibile de a fi efectuate. Spre exemplu, întrucât în țara noastră doar Tipografia Centrală dispune de un utilaj de confecționare a plicurilor, iar pentru a pune în valoare acest aspect este strict necesar de a fi procurat un utilaj pentru inserarea plicurilor.

La fel, la moment se negociază încheierea unui contract de comodat privind transmiterea unui utilaj tipografic digital, fapt ce ar face posibilă tipărirea de către întreprindere a lucrărilor cu date variabile.

Astfel, pentru a forma un ciclu complet și anume, confecționarea plicurilor, apoi tiparul cu date variabile, inserarea automată și înclaierea plicurilor, ar permite oferirea unor astfel de servicii mai multor comandatari precum: bănci comerciale, ÎCS „Premier Energy” SRL, ÎS ”Poșta Moldovei”, autorități publice, executori judecătorești, etc.

În prezent unicul prestator și monopolist pentru astfel de servicii este SRL „Tipodirect” care are un profit considerabil ca urmare a prestării serviciilor respective.

Un segment important pentru dezvoltarea întreprinderii ar fi crearea unui magazin electronic de comercializare a produselor poligrafice, cum ar fi cărțile, manualele (cu acordul editurilor), diferitor carnețele, agende, foite pentru notițe, calendare, felicitări etc, care la moment sunt comercializate prin intermediari și profitul de bază se atribuie anume acestor parteneri.

La fel, se planifică dezvoltarea departamentului editorial, pe care la moment întreprinderea nu-l deține. Acest fapt ar permite participarea la licitațiile pentru elaborarea manualelor școlare, care sunt achitate de către stat și sunt profitabile.

Calistru Constantin

Administrator interimar al ÎS FEP ”Tipografia Centrală”